

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilvántári közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Az „öreg ágyu.”

(Dunánan apó és fia.)

Mielőtt maga az „öreg ágyu” megszólalhatott volna, megszólalt az apró fegyver: Tisza István, kinél ambíciózusabb, nagyra-vágyóbb, saját értékét tulbecsülőbb fiatal ember széles Magyarországon nem található. A képviselőház szerdai ülésén mondta el a maga mondókáját. Alaposan elszóltta magát. Neki rontott Apponyinak, s kétségbevonta, hogy a közigazgatási törvényjavaslaton tett eddigi módosítások a kormányra és a kormánypártra nézve kötelezők lennének. Apponyi aztán a kvalifikálhatatlan támadásra, mely a kormánypárt nagy részénél is rossz vért szült, oly szónoklati hatalommal teperte földhöz Tisza Istvánt, hogy ez teljesen eltörpült felfujt nagyságában és a mit Apponyi mondott, az kegyetlen megleckéztetése volt a Tisza-klikk konspirációinak.

Annál nagyobb volt az Apponyi diadala, mert gr. Szapáry Gyula miniszterelnök lényegileg neki adott igazat. Kijelentette, hogy a törvényjavaslaton tett módosításokat jóknak tartja, s azokhoz ezentul is ragaszkodik.

Herbert Pista tehát teljes kudarcot vallott, saját pártvezére czáfolta meg. Ő azonban csak az előcsatározást kezdte meg, hátra van még az „öreg ágyu”, hogy bele bömböljön a harciba.

Egyik budapesti könyvnyomatos máris jelenti, hogy a most folyó közigazgatási vitában Tisza Kálmán is részt vesz. A könyvnyomatos ezt, mint politikai fontosságú eseményt hozza a világ tudomására. A világ tehát készüljön el jó előre, hogy a geszti politikai generális ismét megszólal.

Tehát az „öreg ágyu”, a minek Tisza Kálmánt neveztek el — bele fog dörögni a közigazgatási vitába.

Hát ez maga még nem volna valami esodaszerű dolog, mert hát Tisza Kálmán, mint egyszerű képviselő tagja a parlamentnek, s mint ilyen jussa van ahoz, hogy felszólaljon. A mire a politikai világ kíváncsi lehet, az, hogy az exgenerális miért szólal fel és mit fog mondani.

Hogy miért szólal meg hosszas hallgatás után épen a közigazgatási reform javaslat felett folyó vitában — azt nem nehéz kitalálni azoknak, a kik figyelemmel kísérték a közigazgatási javaslat felett megtartott szakbizottsági tárgyalásokat.

Ezek tudhatják, hogy kezdetben az „öreg ágyu” meglehetősen rezervált állást foglalt el, s legfennebb arra törekedett, hogy fia az „ifjú ágyu” jusson megfelelő szerephez. Ez annyiban sikerült is, hogy Tisza István beválasztotta a közigazgatási bizottságba, de az már nem sikerült neki, hogy előadó legyen, vagy valamelyes domináló szerepet játszassék.

Kezdetben még úgy nézett ki a dolog, hogy Apponyi Albert gróf ama bizonyos arany-

hídon átvezeti a mérsékelt ellenzéki pártot a kormánypárt táborába, vagy is, hogy a két párt fuziója létrejön. Oda fordult azonban a dolog, hogy sem Apponyi Albert grófnak, sem pártjának nincs kedve a fuzióra, s a mérsékelt ellenzéki pártvezérből nem lesz — belügyminiszter.

Most tehát a Tiszáék napja ismét kísült.

Tisza Kálmán most ebben a napfényben akar ismét sütkérezni. Ha ő maga már nem is küzdheti fel ismét magát a hatalom élére — hát gondoskodnia kell arról, hogy legalább a fia előtt egyengesse a hatalomra jutás útját. Ezt pedig úgy véli legbiztosabban elérhetőnek, ha a parlamenti csatában szolgálókat tesz Szapáry Gyula grófnak, a mennyiben ajánlani fogja hűveinek, hogy Szapáry gróf javaslata mellett kitartsanak.

Az „öreg ágyu” tehát arra vállalkozik, hogy az ugynevezett Tisza-klikk hűségesen támogassa Szapáry grófot, a ki e nagy szolgálatért azzal fog fizetni, hogy Tisza Istvánt — kinevezeti belügyminiszternek. Tisza Kálmán tehát nem a haza vagy a nemzet érdekeiért vonul fel geszti magányából a parlamenti küzdőterre — hanem a fia jövőjéért, vagyis, hogy az ő kezéből kivett hatalom legalább részben megmaradjon a családban.

Az „öreg ágyu” tehát ezért szólal meg. Ez a vállalkozás ismét rávall Tisza Kálmánra, a ki ha Gesztre vonul is krumpit kapálni — nem állja meg, hogy a fia révén olykor oda ne érintse nyelvét a hatalom izes gyümölcséhez.

Hogy mit fog aztán Tisza Kálmán mondani — a felől sem lehet kétségben a világ.

Magasztalni fogja Szapáry grófnak azt a közigazgatási politikáját, a melyet addig — míg ő volt a hatalom élén — állandóan perhorekált. Vagyis mint eddig is rendszeren, most is megtagadja az elveit csak azért, hogy a saját magán érdekeit helyezze a nemzeti érdekek fölé, s illetőleg ezeknek megkárosításával elégitse ki a saját hatalomvágyát.

No, aki ilyen szereplésben lát valami morális értéket, aki az ily szereplésű politikus vállalkozásaiban felfedez olyan tünetet, a mely arra vall, hogy az a politikus a maga viselkedésében morális szempontból kifogástalan, az a valaki legyen kíváncsi Tisza felszólalására, de mert mi legalább ilyen tünetet nem tudunk felfedezni, egyáltalán nem vagyunk arra kíváncsiak, hogy az „öreg ágyu” mit fog mondani.

A kormánypárt bensejében. Azon jelenet, mely szerdán a parlamentben Tisza István beszéde következtében egy részről közte s más részről gr. Apponyi Albert és gr. Szapáry Gyula miniszterelnök közt lejátszódott, élénk képet nyújt azon mozgalmakról, melyek most a kormánypárt bensejében forrnak. A Tisza-árnyalat sehogysem tudja bizalom-

mal elvárni a gr. Szapáry és gr. Apponyi közti viszony rendes kifejlődését s folytonos kíséreltetel törekszik ezt megzavarni. Tisza István szerdai provokáló beszédét a kormánypárt tulyomó része tapintatlannak, indokolatlanulnak, sőt helytelennek tartotta, a miniszterelnök pedig többek előtt elégedetlenségének, sőt bosszúságának adott e beszéd miatt kifejezést. Gr. Szapáry miniszterelnök a szerdai összeütközésben érdemileg gr. Apponyinak adott igazat, sőt egyenesen az ő oldalára állt. Ezen kijelentésében már azon záradékokat se említette meg, melyeket a vita első napján. Ugy, hogy kijelentése tökéletesen határozott arra nézve, hogy a bizottsági javaslat a megyei közgyűlés összehívására s a közg. bizottsági póttagokra nézve is érintetlenül fog elfogadtatni. — Ennek dacára a szerdai incidens, hír szerint, még felszólalásokat fog maga után vonni. A Tisza-klikk, mint kormánypárti körök velük, elkalkulálta magát. Tiszáék ugyanis nagyszámú kormánypárti képviselő támogatására számíthattak a fuzió mindenféle alaku kísérlete ellen, de mióta gr. Apponyi kijelenté, hogy a fuzióról szó sem lehet, azóta Tiszáék tábora — ugyanazon körök véleménye szerint — meglehetősen összezsugorodott.

Megbukik a javaslat.

Bizonyos most már, hogy a ház asztalán fekvő és a bonczkések egész özönével kerülgetett közigazgatási javaslatból ez ülésszak, tehát ez országgyűlés alatt nem lesz törvény.

A függetlenségi párt el van tökéelve, hogy nem ereszti át a képviselőház rostáján. Még pedig semmiféle rendkívüli eszközt nem akar igénybe venni. Az obstrukció tervét fogamatba sem veszi. Egyszerűen élni fog törvény által biztosított jogával. Hozzá fog szólani tüzetesen a javaslathoz; hozzá úgy általánosságban, mint részleteiben; hozzá abból a szempontból, hogy alkotmányunk gyökereit érintő ily roppant fontosságú kérdést elhamarkodni nem szabad; hozzá a képviselői kötelességérzet öntudatával, hogy minden kerület megvárja megbízó leveleinek birtokosától a lelkiismeretes kritikát.

Ez elhatározás következménye, ha oly szigoruan keresztülviszik, a mint akarják, az lesz, hogy a legjobb akarattal is lehetetlen a javaslatot ez ülésszak alatt keresztül vinni. — Van ugyanis a javaslatnak kétszáz egynehány paragrafusa. Ha előzetesen az általános vitában csak ötven ember vesz is részt, a vita elhuzható egy hónapig. Akkor aztán jön a részletes tárgyalás. Ha ekkor minden paragrafushoz egész komolyan öt-tíz módosítást javasolnak, ha mindegyikhez tíz-husz ember hozzászól: egy-egy paragrafus vitája eltarthat 5—10 napig. De vegyünk csak két napot egy-egy paragrafus tüzetes tárgyalására, maga ez is kitesz négyszáznál több napot, tehát 365 napnál, vagyis egy évnél sokkal többet.

A vasárnapokat, ünnepnapokat nem számítjuk, azt se vesszük számításba, hogy a névszerinti szavazások a paragrafusoknál, miután egy-egy szavazással fél napot öröl le a tisztelt ház, szintén felrúgnak külön 100—150 napra.

Mint ebből látható, képtelenség a javaslatot keresztülvinni. Van ugyan egy fegyver, melyet a kormány alkalmazhat, és ez az üléseknek állandóvá tétele. De ennél kevésbé veszedelmes rendes kerékvágásban a rendes órákra hagyni a vitaközlést. Lónyay Menyhért próbálta a fegyvert, de majd hogy agyon nem sujtotta.

Most tehát attól függ, hogy lesz-e törvény a javaslatból: megmarad-e a függetlenségi párt a mellett, a mit kigondolt s a minek tervét, beosztását most dolgozzák ki, hogy minden szóbíró tagja hozzászól a javaslatához. Ha igen, ha valamely kérés, ha lebeszélés, ha valamely külső vagy belső mozzanat nem változtat e taktikán, akkor gr. Szapárynak nem marad más hátra, mint begöngyölni a javaslat papirtekerését és künni az új képviselő-választásokat.

BELFÖLD.

A függetlenségi és 48-as párt csütörtökön este Irányi Daniel elnöktele tartott értekezleten elfogadta Károlyi Gábor grófnak azt az indítványát, hogy a párt saját kebeléből egy nagyobb számú bizottságot küldjön ki, mely az elnökségnek a közigazgatási törvényjavaslat fölötti vita vezetésében segítségre lesz hivatva. A bizottság 25, többnyire önkényt jelentkező tagokból alakult meg, kiknek körülményei megengedik, hogy az egész tárgyalási időt át teljes oda-dással kísérhesse a vita folyását s a párt álláspontjáról síkra szállni minden pillanatban készen állanak. A bizottság tagjai: Irányi Daniel elnök, Thaly Kálmán, Justh Gyula, Horváth Ádám, Illyés Bálint, Károlyi Gábor gr., Eötvös Károly, Polonyi Géza, Meszlényi Lajos, Helfi Ignác, Madarász József, Hentaller Lajos, Papp Elek, Petrich Ferencz, Csávolszki Lajos, Herman Ottó, Gosztonyi Sándor, Tóth Ernő, Szederkenyi Nándor, Tórs Kálmán, Kun Miklós, Kürthy Sándor, Farkas Imre, Pazmandy Dénes, Szádovszky József. E bizottság ma fogja tartani első ülését. A párt Papp Elek és Hentaller Lajos országgyűlési képviselőknél köszönetet szavazott a csongrádi népgyűlésben való közreműködésükért.

Románok terjeszkedése Erdélyben. A románok az erdélyi részekben különösen kulturális tekintetben folyton terjeszkednek. Az erdélyi részek minden vidékét elárasztották már hiteintézetekkel, a melyekhez a pénzt részben egyenesen Románia-ból kapják. Anyagiilag is folyton gyarapodnak. Oly kiválóan tiszta magyar városban is, mint a milyen Kolozsvár, egyre-másra vásárolják a házakat. Rohamosan szaporodik ott már az oláh köznép is, a melynek száma alig néhány százról néhány ezerre szökött fölújában. Az ugynevezett »román intelligencia« a főter egyik legszebb házában kaszinót is nyitott már e napokban. Egy helylyel több, a hol nagy almaikat álmodhatják Dakoromániáról.

Az osztrák államvasut megváltása. Az osztrák-magyar államvasut magyar vonalainak átalakítására vonatkozólag Baross Gábor kereskedelmi miniszter, Wekerle Sándor pénzügyminiszter, Taussig igazgató és Gottschalk között folytatott tárgyalások, mint a »Magyar Értesítő« jelenti, végleg befejeztettek. A megváltást illető minden kérdést számszerűleg tisztába hoztak és a társulatnak fizetendő évi járadékot teljesen megállapították. E járadék összege 9.600.000 forintban állapított meg. Megváltás alá kerülnek az uradalmak kivételével a vasut magyar hálózata, a felszerelésekkel, a telkek, építmények, az anyagok, gőzhajók, a lisszava-aninai és az arad-temesvári vasut. A szerződést holnap írják alá Budapesten.

Vegyes hírek. A z u j z á g r á b i é r s e k. Az »Agrar Tagblatt« jelenti, hogy Stadler szerajevói érsek kinevezése zágrábi érsekké már megtörtént. — O v á c z i ó K o z m a S á n d o r n a k. Azon vidéki kir. ügyészségek küldöttei, a mely ügyészségek a főügyészségnek a kir. táblával párhuzamosan történt decentralizációja folytán megszűntek Kozma Sándor kir. főügyész vezetése alá tartozni, csütörtökön vettek bucsut Kozma Sándor budapesti kir. főügyésztől. A bucsu-tisztelgésen a debr. kir. ügyészséget Pongrácz Jenő főügyészi helyettes képviselte. — J ó z s e f Á g o s t főherczeg, József főherczeg fia, jelenleg a magyar jogviszonyok tanulmányozásával foglalkozik, melyekbe Dr. Timon Ákos egyetemi tanár vezeti be a fiatal főherczeget. — K é p v i s e l ő v á l a s z t á s. A felvinczi vál. kerület orsz. gyűl. képviselőjévé a mérsékelt ellenzéki Miksa Imre választott. — Dr. P a t r u b á n y G e r g e l y, volt orsz. gyűl. képviselő, Budapest városának hosszabb időn át volt főorvosa, a Margit-szigeten elhunyt. — A j o l s v a i kerületben a Hámos László főispán kinevezésével megürült mandátumra június 15-én lesz a választás. A szabadelvű párt Kubinyi Gézárt leptette fel. — P o l i t M i h á l y n a k, az ismert szerb agitátornak, egy verseczi küldöttség fölajánlotta a képviselőjelöltséget s Polit azt elfogadta. — A k o l o z s v á r i r e f o r m á t u s o k u j a b b a n egy harmadik ref. templom építésének kérdését vetették föl. A nagyon fölszaporodott hívek sokasága ugyanis a meglévő két templom terjedelmét túlhaladja. — A z a b r u d b á n y a i kerületben f. hó 11-én lesz a képviselő-választás. Ellenjelöltet Ráthtal szemben még nem állítottak, de Nagy Miklóst sűrűn emlegetik.

KÜLFÖLD.

Ötödfél milliő nyereség. Az osztrák képviselőház közlelbi ülésén szóba került az az érdekes adat, hogy mennyit nyert az állam a forgalomból kivont első kibocsátású államjegyek beváltásánál. E szerint nem váltottak be 5 frtot összesen 967,345 forintnyit, 1 frtot 3.057,371 forintnyit, 50 forintost 623,057 forintnyit. Vagyis összesen 4.647,774 ft tiszta haszna volt az államnak a beváltásból. Hogy a hiányzó bankjegyek hova lettek, arra nem nehéz a felelet. Egy részük elegett, más részük elrongyolódott, egy rész elveszett, másrészt elásták a földbe fukar emberek, a nélkül, hogy a titkos helyet valaki fölfedezte volna. Az oleső öt milliő törvény szerint az államjegyek készitési költségeire szolgáló pénzalaphoz kell csatolói.

Visszatartott királyi ajándék. Károly román király uralkodói negyedszázados jubileuma alkalmából 200 ezer frankot ajándékozott szegény egyetemi hallgatók részére. Az ifjúság azonban az adományt visszautasította. Az antidinasztikus lapok elég erős hangon azt mondják Károly királynak, fizesse meg előbb az 1866-ban megígért, de nem teljesített 200 ezer franknyi adományt és csak azután legyen újra nagy lelku.

Orosz parasztlázadás. A »Daily Telegraph« közlelbi részleteket közöl arról a néhány orosz kormányzóságban kiütött parasztlázadásról, melyet retteteteé éhínség idézett elő. Sok helyütt, így Psimbirsk, Stamara, Kazán, Pensa, Nisni-Novgorod kormányzóságban éhínség uralkodik. Az éhezők zsákmányolva és gyujtogatva járják be a helységet. Az adók mindamellét kérlelhetlen szigorral hajtának be, a parasztkok megmaradt vagyonát lefoglalták. Azokat pedig, akik adójukat nem fizetik meg, megbotozzák. Ez kétségbeejtő lázadókat, kik fosztogatják a gabonaraktárakat. A katonaság a psimbirski lázadást elnyomta, s ez alkalommal sokan megsebesültek és sokan halva estek el. Attól tartanak, hogy a kazáni területen új zavarok lesznek.

Vegyes hírek. Garibaldi ünnep. Nápolyban a Garibaldi ünnepély alkalmával irredentista beszédek tartottak. A gyűlést »Le a hármass szövetséggel« kiáltással zárták be. — H a w k s h a w, híres angol mérnök, a Severnit-alagut, két Themse hid, az amszterdami északi tengeri csatorna stb. építője, Londonban 80 éves korában meghalt. Ő volt az, a ki

Dower és Calais tengeralatti összekötésének tervét 1870-ben először kidolgozta. — Nikita montenegrói fejedelem állítólag a czár meghagyásából megy Belgrádba, hogy a regensséggel és a kormányval véd- és dacszövetséget kössön. (?) — Natália, a száműzött szerb királyné, újabb hírek szerint nem megy Odeszába, miután mérvadó orosz körökből azt a figyelmeztetést kapta, hogy besszarabiai birtokán tartózkodjék, és ne adjon alkalmat arra, hogy a kormány részéről esetleg tiltakozó nyilatkozatok történjenek. — A prágai botrányok. A prágai egyetem rektora figyelmeztette a deákságot, hogy óvakodjanak a további utcái demonstrációktól és kijelentette, hogy a nagyobb mértékű tüntetések részeseit a legnagyobb szigorral fogja büntetni. Azt beszélik, hogy felsőbb helyről eredő utasításra adta ki a rektor ezt az ukázt. — A veloczipéd a hadseregben. A svájci szövetség tanács törvényjavaslatot juttatott a szövetségi gyűléshez az iránt, hogy a hadseregben veloczipédos osztagok szerveztessenek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 4-én.

A képviselőház csütörtöki vitáját pártunk ismét két jeles beszéddel gazdagította. Petrich Ferencz főkép közjogi tekintetből foglalkozott a törvényjavaslatl, melyre azonban, speciális közigazgatási szempontból is, megszívelni való megjegyzéseket tett. Igazi nagy aranyu szónoklat volt azonban a Helfi Ignác, ki a ház tikkadt, testet-leket elnyomó levegőjében is állandóan ébren tudta tartani a figyelmet. Fényesen mutatta ki, hogy a kormányt e javaslattal nem az országos hanem a pártérdek vezeti s csattanósan ilusztrálta eqt a Tisza István és Apponyi gróf közti jelenetekkel. Azt pedig, hogy a kormány kellő előkészítés nélkül, egy rendszerből egy részletet kiszakítva, akar törvényt alkotni, a parlamenti erőszak oly súlyos esetének mondotta, a mely ellen a függetlenségi pártnak ugy a nemzet, mint a saját maga iránt tartozó kötelessége minden fegyvert harciba vinni. A függetlenségi párt zajosan megéljenezte ezeket a hatalmas, igaz kijelentéseket.

A kormánypárttól Schwarcz Gyula vágta ki a rezet, a mi természetesen minden egyéb volt, mint arany-igazság. Némi szenzációt kellett Károlyi István gróf felváltása, a ki kijelentette, hogy pártunk kívüli állásából átlép a kormánypártba. A kormánypárt nem nagy lelkesedéssel fogadta a nyilatkozatot, melyhez csak Fejyvesy Ferencz sietett gratulálni.

Schwarcz Gyula kimutatja, hogy az Árpádok alatt a megye nem volt politikai hanem csak hadszervezeti testület és csak Zsigmond alatt vált politikai testületté. 1405-ben tárgyalt először törvénytervezetet. Ezt alkotmánytörténetünk bizonyítja. Egész a XVI. századig még más megyéből is neveztek ki a főispánok alispánokat, ez tehát ellenkezője annak, a mit a függetlenségi párt állit. Csak ezután találkozunk a megyei szervezet mai alakjának fejlődésével. 1848-ban a törvényhozás a parlamentben és sajtószabadságban olyan garanciákat adott az országnak, a minőket a régi megye nem tartalmazott. A mostani javaslat szerint szervezendő megye mellett meg lesz a nemzet ellenőrzési joga, meglesz minden garancia, mely a szabadságokat biztosíthatja. Hivatkozik a közigazgatási bíróságra, a fegyelmi bíróságra s a mi legkevésbé sem kicsinylendő, az illetékességi ügyekben végérvényesen döntő bíróságra. Nálunk majdnem kétszázad óta a korlátolt kandidáció joga volt meg, mig nyugaton a korlátlan proponálást gyakorolták s az illetékes hatósági főnök a proponáltak közül volt kénytelen a kinevezést eszközölni. Kérdi, hogy melyik a hamisítatlanabb választási rendszer? Nem garancia az a függetlenségi párt-

nek, hogy a 12. §. szerint a tisztviselőknél esküt kell tenni az alkotmányra?

Schwarz Gyula azt állítja, hogy a kinevezés nem tesz senkit szolgálóké. Szolgálóké válhat az a tisztviselő, ki minden három esztendőben új választás esélyének léven kitéve, meghajlik azok előtt, kiknek befolyásától újabb megválasztása függ. A javaslatot elfogadják.

Petrich Ferencz tiltakozik az ellen, hogy a párt handabandáznék. A javaslatot nem fogadhatja el, mert a nemzet megkérdezése nélkül akarják törvényre tenni. Reméli, hogy mielőtt fölépülhetne, rommá lesz. Ha a nemzet nem dönti romba, akkor csakugyan megérdemli, hogy megfoszszék önkormányzati jogaitól. A sajtószabadságot mint garanciát állítják oda. Ki volt a sajtószabadság kivívója, a ki nemzetét megtanította az igaz magyar hazafiságra?

Végül kijelenti, hogy ő nem akar átalakulni, azért nem fogadja el a javaslatot. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Károlyi István gr. biztositékot lát a javaslatban arra, hogy a korrupció monstrumát meg fogják törhetni. Az új törvény örösi átalakulásokat fog előidézni hazánk politikai életében. (Az már igaz! a szélső balon.) A kormánynak ezt a politikáját támogatja. (Helyeslés jobbról.) De azért jövőre is mind azért küzdeni fog, a miért eddig küzdött, mind azért, a mi magyar s minden ellen, a mi nemzete önállóságát veszélyezteti.

Uray: Akkor ide jöjjön mihozzánk. (Mozgás. Derűtség jobbról.)

Károlyi István gr. kijelenti, hogy pártot nem cserél, csak pártot választ, mert eddig párton kívüli volt, de a javaslat előterjesztése után ma belép a kormánypártba. (Tetszés a jobboldalon.) A javaslatot elfogadják. (Helyeslés a jobboldalon.)

Helffy Ignác elvtársainak példájára egészen objektíve akar a javaslatához szólni. Mindenekelőtt azonban foglalkozni akar két beszéddel: Szapáryéval és Apponyiéval. Az egyikkel azért, mert a miniszterelnöki székbe jött, a másikkal pedig azért, mert — bármit mondjon Tisza István — tény az, hogy gróf Apponyi a javaslatban kettős, mondhatni hármas minőségben viszkiváló nagyfontosságú szerepet. Fontos az ő szerepe azért, mert bármit beszélnek, aki régóta tagja e háznak, tényképpen tudja, hogy igazi kezdeményezője e javaslatnak — bár ez nem nagy érdeme — a mérsékelt ellenzék és első sorban gr. Apponyi Albert. Föl kellene említeni volt vezértársát, a jelenlegi igazságügyminisztert is, de miután látnivaló, hogy Szilágyinak az a kívánsága, hogy magát e vitából szép csöndesen kivonja, szülő nem akarja bántani. Csak azzal akar foglalkozni, aki a vitában tényleg szerepel.

Tény az, hogy ha gr. Apponyi Albert, mint a mérsékelt ellenzék vezére, a maga zászlajára nem tűzi ezt a jelszót, vagyis ezt a javaslatot, ma ezzel a ház még nem foglalkoznék és még sokáig nem. Nyílt titok, hogy igazi okai annak, hogy e javaslatot a törvényhozás elé került, nem az, amit senki sem állíthat, mintha az egy általánosan érzett szükségből, vagy a közvélemény követeléséből származott volna; — nem, ez tisztán politikai taktika volt azon célból, hogy kivegyék gr. Apponyi kezéből azt az egyetlen fegyvert, melyet a kormány ellen használt, s melytől attól elválasztotta. Végül fontos az a szerep, melyet gróf Apponyi Albert játszik, az eredményre nézve is, mert nem szenved kétséget — és ezt őszintén sajnálja — hogy a gróf Apponyi Albert támogatása sokkal többet használ a javaslatnak, mint a kormány oldaláról elmondott és elmondandó összes beszédek. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Tévedés azt hinni, hogy e törvény által oly országot fognak teremteni Magyarországból, mint Olasz- vagy Franciaország. A közigazgatási rendszer változtatásához Olaszországban az volt a bevezetés, hogy a választói jogot kiterjesztették, nem úgy mint nálunk, hol azt megrojtják. Akik ma a választás ellen beszél-

nek, nem veszik észre, hogy sajátképpen a kinevezési rendszer ellen beszélnek, mert tudvalevőleg a mai megyei rendszer nem egyéb leplezett kinevezési rendszerrel.

Ha van valami, ami legjobban bizonyítja, hogy a kormánypárt előtt nem magas czélok hanem csak kicsinyes pártszempontok lebegnek, úgy bizonyítja azt a tegnapi nap eseménye. Mert ha egy párt fontosságát helyez egy javaslat keresztülvitelére, úgy első sorban annak örvend, ha mentül többen támogatják. De a kormány és pártja kimutatta, hogy reá nézve az a legfontosabb, hogy e javaslatot az ő pártja vigye keresztül. Szólok nem tesz szemrehányást Apponyi Albert grófnak, hogy a javaslatot támogatja; tisztelettel meghajol Apponyi meggyőződése előtt, mert vegre is e javaslat elvi tartalma az ő gyermeke.

Károlyi Gábor gr.: De körül van metélve. (Nagy derűtség.)

Helffy Ignác: De mi szükség van arra, hogy ő megalázkodjék s támogatását a visszautasítás daczára is följánja. (Zaj és ellenmondás a jobb és baloldalon.) Ez így van, mert gróf Szapáry az igazi kérdésre, hogy t. i. meg fogja-e tartani a bizottságban tett ígéreteit, abszolút nem felelt. A miniszter csak azt mondta, hogy a garanciák benn vannak a javaslatban. Ez azt jelenti, hogy többet nem hajlandó nyújtani. (Szapáry Gyula gróf tagadlag int.)

Kossuth Lajos, a ki a parlamentarizmust itt megteremtette s a ki e kérdésben legilletékesebb: ma is a választási rendszer mellett van s inkább feláldozná a parlamentarizmust, mint a municipálist. Fejtegeti ezután, hogy a szőnyegen levő javaslat a többi nélkül helyesen meg nem ítéhető. Ha egy, a nemzethez idegen fejedelmek következnek, a ki a hozzá közelebb áll, tőlünk idegen tanácsosokra természetesen inkább hallgatna. e javaslat útján sokkal könnyebben tehetne kísérletet a birodalom egységesítése iránt. A függetlenségi párt tartozik saját meggyőződésének s a parlament becsületének azzal, hogy e javaslatot törvényerőre emelkedni ne engedje. Segítsenek a közigazgatás bajain úgy, hogy azért a választási rendszert ne kelljen eltörölni.

Nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem pártolja Szederkényi Nándor határozati javaslatát. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Ülés vége 2 órakor.

A képviselőház ülése június 5-én.

A képviselőház tegnapi ülése egészen sima lefolyású volt, minden szenzációs meglepetés nélkül. Három szónok beszélt a javaslat mellett, s három ellene. A vitát Molnár Antal kezdte, kinek beszédét a politikai nobilitás szelleme lengte át. Utána Madarász József beszélt, a nála megszokott szónoki hévvel. A régi idők politikai eszméikre újult meg Madarász örökifjú kedélyvilágában s megaranyozta a régi vármegyei rendszert. Madarász után gróf Teleki József szólalt fel s a javaslat védelmére önálló politikai szellemben beszélt, követelvén az egyéni jogok és a közszabadság biztositékait. Ezután Pappszász Károly szállt síkra igen csinosan koncepiált és kellemesen elmondott beszédben a javaslat ellen. A függetlenségi párt gyakori tetszésnyilvánítások közt hallgatta a szónokot. Utána Mikó Árpád védte a törvényjavaslatot, főként a nemzetiségi szempontok szerint. Végül Detrich Péter tartott municipálista beszédet.

*

Molnár Antal: Felemlítették itt már ismételve a törvényjavaslaton a ház bizottságában történt módosítások, illetőleg ezeknek a genezise. Mint közvetlen tanu, a ki éber figyelemmel kísértem a tárgyalások egész menetét, bátor leszek erre vonatkozólag két megjegyzést tenni. (Halljuk! Halljuk!)

Az egyik az, hogy lehetetlen az elismerést megtagadni azon valóban lojális, minden párttekinetétől ment és kizárólag az ügy érdekét szem előtt tartó magatartástól, a melyet Apponyi Albert gróf t. képviselőtársam és elvtársai a javaslatot szemben a bizottságban követtek. (Ugy van! Ugy van! jobbfelől.)

A másik az, hogy ámbár a bizottsági módosítások kezdeményezésében körülbelül egyforma részük van a többséghez és az ellenzékhez tartozó bizottsági tagoknak — még a függetlenségi párti tagokat sem véve ki — mindazonáltal, hogy e módosítások bele is jutottak a törvényjavaslatba, abban nézetem szerint legnagyobb része és eléggé nem méltányolható érdeme az igen t. miniszterelnök urnak van, a ki mindjárt a bizottsági tárgyalások legelején kijelentette, hogy minden oly javaslatot, a mely a javaslat alapelveivel nem ellenkezik, készséggel elfogad és a ki ezen ígéretét a bizottsági tárgyalások folyamán fényesen beváltotta és általában egész eljárása, saját javaslatával szemben való teljes elfogulatlansága és a felmerült indítványokkal szemben való előzékenysége által igen nagy mértékben hozzájárult ahoz, hogy a reform barátai itt e házban és az országban a törvényjavaslatnak is barátaivá lehessenek. (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Végzem t. ház, annak a kijelentésével, hogy e javaslatot, a mely betetőzi az 1848-iki alkotásokat és a jogegyenlőség gondolatát megtestesíti ott is, a hol mint eddig khinai fallal volt elzárva, a javaslatot, a mely a választás pusztá formái helyett a megyéknek komoly jogokat és valódi jogbiztositékot nyújt, a javaslatot, melynél liberalisabb alkotás nézetem szerint hosszú idők óta nem foglalkoztatta a képviselőházat, a tárgyalás alapjául elfogadom. (Élénk helyeslés és tetszés jobbfelől.)

Madarász József nincs abban a helyzetben, hogy a javaslatot elfogadhassa s egész meggyőződésével Szederkényi Nándor határozati javaslatát pártolja. Az eddigi vitáról nyilatkozva, nem tudta, hogy mit bámuljon inkább, az egyik ellenzék vezérének mérsékletét a biztositékok követelésében, vagy pedig annak a fiatal viadornak bátorságát, ki a főispáni mindenhatóság érdekében is mindenkor harcra vitte érveit.

Ő azt hiszi, hogy ha az ellenzéknek a bizottságban tanusított békülékeny magatartása azt a reményt nem köti a miniszterelnökben, hogy e javaslatot hamarosan keresztülviheti, nem is tette volna azt, hogy a nyári szünidő alatt hajszolja a javaslat tárgyalását, hanem Irányi halasztási indítványát legalább is fontolóra vette volna miniszterétársaival. Gr. Károlyi maga mondta tegnap, hogy e javaslatnál minden képviselő köteles a maga indokait kifejteni s így legalább négyszáz beszédre lehet kilátás.

Ha semmi egyéb, ez maga is rábírhathatná a kormányt, hogy a javaslatot most vegye vissza s akkor tárgyalassa, ha a választásokon túl leszünk. De tartsa minden képviselő becsületbeli kötelességének, hogy ne pénzen vegye a mandátumot s ha a nemzet hamisítatlan többsége csakugyan az államosság mellett nyilatkozik, akkor ám váljon törvényre e javaslat.

A választók helyzetének megkönnyítése céljából, hogy csak kormánypárti vagy ellenzéki között legyen választásuk, óhajtaná, ha a mérsékelt ellenzék bemenne a kormányba.

A «Pesti Napló» Apponyinak áprilisi beszédéről írva, azt mondta, hogy az egységes magyar állam követelése e beszédől számítható. Szólok azt hiszi, hogy e követelés már Hunyady Mátyás idejében is fennállott. A magyar nemzet jellemével a választás fér össze; a történelemnek is azok a fénylapjai, mikor a magyarnak még királyválasztási joga is meg volt.

Polemizál ezután a «Pesti Hírlap»-pal. Majd így folytatja: «Ha csak a magam tapasztalait akarnám előadni a megyeyűlésekből, kellene hozzá legalább egy pár nap. (Zajos kiáltások a szélsőbalon: Halljuk! Halljuk!) Nem, nem fogok egy pár napig beszélni.» (Zajos derűtség.) Fölolvassa ezután Somssich Pál, gr. Andrássy Gyula, Tisza Kálmán és mások véleményeit a vármegyékről. A függetlenségi párt nem támadó, hanem védelmi harcot folytat ezúttal s a védelmi kötelességet teljesíteni is fogja. A törvényjavaslatot — ismétli — nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Előnk az ülést tíz percze felfüggeszti. Szünet után felszólal

Gróf Teleki József beszédének elején kifejti, hogy ő a kinevezési rendszernek híve s azután így folytatja:

Nem fogadhatom el ama felfogást, amely Madarász József igen t. képviselőtársam az imént kifejezett és a mely szerint mi mandatáriusok volnánk. Mi tartozunk felelősséggel választóinknak, nagyon jól tudom, de mennyiben tartozunk? annyiban, hogy lelkiismeretünk és legjobb meggyőződésünk szerint a jót támogatjuk. [Ugy van! Ugy van! jobb felől.]

A mi már most a szönyegen levő törvényjavaslatot magát in concreto illeti, abban sok helyes intézkedést látok.

Ilyen szerintem azon helyes megvonás a közigazgatás és helyi, vagyis önkormányzati határainak, épen úgy helyesnek tartom azt a kölcsönhatást, a mely az egészséges ellenőrzés szempontjából, az önkormányzati elemek és az állami hivatalnokká vált megyei tisztviselő működése között létezik, úgy, a hogy az ezen törvényjavaslatban ki van fejtve. A közigazgatási bizottságot pedig azon szervezetben, a hogy az ezen törvényjavaslatban kifejezésre jut, olyan intézménynek tartom, hogy benne a közigazgatás és önkormányzat között esetleg előforduló controvers kérdések egyáltalában eloszlathatók lesznek. (Helyeslés jobb felől.)

Ezek után, t. ház, azon meggyőződésben, hogy az általam jelzett törvényes biztosítók és hatalmi köröknek törvényszerinti határolása meglesznek és ha meg van egy bizonyos önkormányzati tevékenységnek, a hol az helyén van, köre és módja adva, a hogy en azt a jelen törvényjavaslatban sokkal határozottabban kifejezve látom, mint a hogy az eddig volt, ezek után, t. ház, mondom, mind a közszabadság, mind az illető organumok állásának biztonsága, állandósága, mind a közigazgatásnak gyors, pontos, partatlan vitele, mind pedig a magyar nemzeti állam mihamarábbi kiépítése szempontjából a kinevezési rendszernek föltétlen híve vagyok.

Vannak bizonyos világeszmék, melyeket ha államok nem követnek, igen könnyen jutnak azon helyzetbe, hogy azon fundamentum, melyre építve vannak, megmozdul. Ilyen világeszme az, a melylyel a külföldön találkozunk, hogy az államok államiségüket nemzeti állammá kezdik kiépíteni. Ezen világeszme elől Magyarországot sem zárkozzhatik el. Tudom, hogy e tekintetben a nemzetiségi törvényt respektálnunk kell; de t. képviselőház, az már a legkevesebb, a mit a magyar állam joggal megkövetelhet, hogy akaratainak az államélet bármely nyilvánulásában feltétlenül érvényt szerezzen. (Élénk helyeslés. Ugy van! jobb felől.)

Ezt az eszközt, ezt a módot a közigazgatásba is öhajtván megadni az államhatalomnak, azon reményben és pozitív meggyőződésben, hogy ezen általam jelzett biztosítékok mihamarabb törvényes elintéztést fognak nyerni, a legnagyobb megnyugvással elfogadom a törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés jobb felől.)

Papász Károly szerint e javaslatnál a minden áron keresztülhajtás az egyedüli cél. A javaslatot nem fogadja el.

Gr. Károlyi Gábor, miután a terem ponyvával beburkolt üvegboltozata fölől a folytonos világosság-változás, mint egyre ismétlődő villám éri a szélsőbalt, fölkel és odaszól az elnökhöz: Intézkedni kellene, mert itt megvakulunk.

Herman Ottó: Gyalázatos világitás.

Csanády Sándor: Azt akarják, hogy napszurást kapjunk! (Zaj.) — Nem kell ülést tartani.

Almássy Sándor háznagy megnyugtatóul kijelenti, hogy a kötél elszakadt, de holnapra minden rendben lesz.

Csanády Sándor: Hát addig, amíg meglesz a kötél, menjünk haza.

Ugron Gábor: Az mégis csak furcsa, hogy a szellőztető lyukak is felénk vannak nyitva, s most a napsugarakat is felénk lövelik. (Nagy derűtség.)

Meszlyéni Lajos: Hisz a világosság mindig ezen az oldalon volt. (Nagy derűtség.)

Gr. Károlyi Gábor: El kell halasztani az ülést. (Folytonos kiáltások: A háznagy ügyetlen! Rekeszszék be az ülést! Cseréljünk helyet!)

Madarász József kéri az elnököt, hogy holnapra tétesse meg a szükséges intézkedéseket, elvtársait pedig kéri, hogy bármennyire kell szenvedniök a gyalázatos világitás miatt, ezt az egy órát tartsák már ki. (Helyeslés.)

Mikó Árpád a javaslatot elfogadja, mert az államosításnak őszintén híve. A kinevezési rendszer előnyeiről meggyőzte őt saját tapasztalata, mert hosszú időn át ő is választott tisztviselő volt. A nemzetiségi ügy megoldása is a kinevezési rendszer mellett szól. Csodálja, hogy Molnár József, a ki vádolja a kormányt, hogy nemzetiségi helyeken az iskolákat nem államosította, másrészt a közigazgatás államosítását ellenzi. Pedig szóló, ki szintén erdélyi, jól tudja, hogy az erdélyi nemzetiségek most ugyan még passzív álláspontot foglalnak el, de ha hamarosan szemben nem találják magukat egy erős állami közigazgatással, akkor ki fognak lépni az aktivitás terére. A javaslatot elfogadja.

Detrich Péter hosszabb beszédben foglalkozik a kontemplált reformmal, melyet elítél, bár elismeri, hogy a választási rendszer a kandidációnál nem sokkal jobb. — Igazat ad Madarásznak, a ki könnyelműségnek állította azt, hogy ilyen fontos törvényt a meleg nyári hónapokban akarnak áthajtani. — Hisz a napnak a ház üveg fedelén való belövelése folytan beszélni sem tud, a szemei könnyeznek, így nem lehet tanácskozni. (Ugy van! a szélsőbalt.) És ez a helyzet a nyár haladával folyton rosszabb lesz. Szerelné tudni, hogy ha 67. után nyújtottak volna be ilyen törvényjavaslatot, mit csinált volna akkor Tisza Kálmán? A nemzetiségi kérdést e javaslattal nem fogják megoldani; azt a kérdést egyáltalán csak a kortespolitika idézte: elő. A javaslatot, mely nem haladást, hanem visszacsúszást jelent, nem fogadja el.

Ülés vége 2 órakor.

Ujdonságok.

* **Közigazgatási bizottság.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága tegnap d. u. tartotta meg rendes havi ülését Simonffy Imre polgármester elnöklete alatt, kinek mult óról szóló jelentéséből közöljük a következőket: A rendőrség letartóztatott 116 egyént. A rendőrkapitányság által 32 egyént látott el iparigazolvánnyal. A város területén a katonai létszám következő volt: Közös hadseregbeli 1211 ember 275 ló, a m. kir. honvédségnél 1592 ember 295 ló, összesen 2863 ember és 570 ló. A lakosság által állami adó fejében befizetett: mult évekről 7584 forint 90 kr, folyó évről 57,069 frt 46 kr, késedelmi kamat 568 frt 29 kr, összesen 65,222 forint 65 kr. A községi bíráskodás ügyforgalma: 360 drb ügyből elintéztetett 339 drb.

* **Szatmár és Nagy-Károly.** A »M. H.—« értesülése szerint Szatmárvármegye székhely kérdésében a minisztertanács végre javára döntött, még pedig — Nagy-Károly valára. Valjon nincs-e e döntés összefüggésben azon ténnyel, hogy gr. Károlyi István, a nagy-károlyi székhelypárt vezére, belépett a kormány-párthba? (E hírt a főlhivatalos »Nemzet« megcenzúfolni igyekszik. Szerk.)

* **Nyilvános tornaverseny.** Holnap, azaz vasárnap d. u. 5 órakor tartja torna-egyletünk évi nyilvános versenyt a főiskola udvarán levő nyári tornahelyiségben. — A mintegy három óráig tartó nemes versenyzés érdekes látványt nyújt még azoknak is, kik a tornaszatot csupán szórakozás eszközüül tekintik. A szüneteket cigányzene tölti ki. Belépti díj: 50 kr, gyermekeknek 30 kr. A tiszta jövedelem a tervezett önálló városi tornacsarnok alapja javára fog fordítatni. A verseny rossz időben is megtartatik, mert ekkor bevonulunk a téli tornahelyiségbe. A nemes cél iránti tekintetből a nagy közönség pártfogását kérjük. Debreczen, 1891. június 6. A rendező bizottság.

* **A biharmegyei jegyzői egylet** június 14-én tartja meg Báránd községben Vágó Ferencnek, az orsz. jegyzői egylet volt főjegyzőjének sarkó-leleplezési ünnepélyét. A díszes sarkóvet az ország jegyzői kara közadakozásokból emeltette.

* **Képkiallítás.** Weinberger József budapesti műkereskedő és Moretti festő képkiallítás rendeztek a Bikában T a h n Mór és más festők képeiből. A képkiallításon nemcsak a magyar festők, de a külföldi középkori mesteriskolák is képviselve vannak egy-egy igen értékes műremekkel. Nagyon sokan nézték meg ma is a képkiallítást, mely néhány napig fog tartani. A kiállítás ma este 7 óráig s holnap reggel 9 órától esti 7 óráig nyitva lesz.

* **Egyház.** A debreczeni ev. ref. egyház tanácstermében 1891-ik évi június hó 7-ik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárty: a mult gyűlésről elmaradt ügyek.

* **Kormánybiztosok** lesznek az érettségi vizsgálatokon: Kecskeméten C s i k y Lajos, Halason G é r e s i Kálmán s Zilahon Dr. B a c z o n y Lajos debreczeni tanárok.

* **A görögnyelv az iskolában.** A gymnásiumi tanulók szüleit kellő tájékoztatás céljából a közoktatásügyi miniszterium legutóbb egy oly értelmű rendeletet bocsátott ki a gymnásiumok igazgatóihoz, hogy ezek, valamint a tanárok hivatalos kötelességüknek tartásuk a szülőket eleve figyelmeztetni és tájékoztatni arra nézve, hogy a jövő évi beiratkozásoknál csak olyan tanulók vállalkozzanak a görögnyelv tanulására, a kik a nyelvekre s így a görögre is kíváló hivatással bírnak, mig a legtöbb tanulót az egységes középiskola céljainak leginkább megfelelő görög-pótló tantárgyak tanulására utasítsák. Ajánljuk tehát az érdekelte szülők figyelmébe a miniszter ezen intézkedő rendeletét.

* **Hymen.** Medgyesy Zsigmond polgármester a mult hó 31-én vezette oltárhoz Karczagon néhai Csató Ferenc leányát, Mariska kisasszonyt.

* **Dalestély.** A városi dalárda csütörtökön sikerült dalestélyt tartott a Margit-fürdő dísztermében. A nagy precizitással előadott darabokat megtapsolta és megújraza a szép számmal egybegyűlt közönség. Végül tánc követte, mely a R á c z Károly kitűnő zenekarának nótái mellett reggelig tartott.

* **A megyei közigazgatási bizottság** hétfőn tartja meg rendes havi ülését a megyeháza nagytanácstermében, gróf Dégenfeld József elnöklete alatt.

* **Szatmár város** legutóbbi népes közgyűlésén élénk vitára adott alkalmat a városi takarékpénztár felállításának kérdése, a melytől a városi 70% pótdadó eltörlését várták volna. A hosszas vita a tisztí ügyészi és főszámvevői ellenvetések győzelmével végződött, a mennyiben a közgyűlés a városi takarékpénztár felállítását 20 szavazattal ellenében 28 szavazattal elvetette. A villamos világitás az új színház és a város főbb utcáin, negyven ezer forint befektetéssel elfogadtatott. Az üresedésben levő aljegyzői állásra az egyedül pályázó Taakóczy Gyulát választották meg. Végül sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés, hogy a földmívelésügyi miniszter a városnak azt a kérelmét, — hogy a méntelep Szatmárra helyeztessék át, nem teljesítheti.

* **A derecskei szolgabírói állásra** eddig három pályázó nyújtotta be kérvényét Biharvármegye főispánjához: F r á t e r András, S i p o s Árpád és S i n s z k y N. Ugy látszik, erős küzdelem lesz a pályázók között. Sokan sorakoznak Fráter András mellé is, ki a margittai járás szolgabíróságánál több mint három éve működik, mint közigazgatási gyakornok.

* **Az adó halottja.** Szamosújvárt egy gazdag kereskedő a napokban föbelőtte magát. Senki se sejtette az öngyilkosság okát. A kereskedő minden tekintetben jó életet élt, boldog volt családjában, kedvelt és becsült a társaságban, gazdag volt s vagyonát csak legutóbb gyarapította egy rokona, a ki után örökölt. Egy hátrahagyott levél megmagyarázta a rejtélyt. A kereskedő azt mondta ebben a levélben, hogy a fölött való bánatában öli meg magát, mert az állam örökölt vagyonát után hatvan forint illeték fizetésére kötelezte.

* **Majális.** Az ág. ev. elemi iskola majálisát csütörtökön tartották meg a nagyerdőn. A majális kitűnően sikerült s a gyermekek és szülei késő estig a legjobb hangulatban mulattak a nagyerdőn.

***Bocskay-kori gazdag éremlelet.**

Arad megye alispánja a nemzeti muzeum éremtani osztályának egy, ezernyelcszázhárom darabból álló ezüst éremleletet küldött fel átvizsgálás céljából. Ezt a gazdag éremleletet egy talpasi román paraszt találta a szántóföldjén. Ez a negyedik éremlelet, a melyet a muzeum Arad megyéből vesz. A talpasi lelet, mely a leggazdagabb leletek közé tartozik, a Bocskay-féle mozgalmakkal függ össze s valamely jobb módú család pénzkészletét képezhette s tanán a veszély elől való menekülés közben került a föld alá. — A lelet legnagyobb kontingensét 1200 darab magyar denár képezi, a mik közt van Hunyady Mátyás, II. Lajos, Zápolya János, Janos Zsigmond, Ferdinánd, Miksa és Rudolf korabeli Bocskay ezüst garasai szintén szép számmal vannak a leletben, ezenkívül Báthory Zsigmond-féle pénzek s a lengyel ermek, a kurlandi, seelandi hercezség, Teschen, Poroszország, Liegnitz-Brieg, Braunschweig-Luneburg, Schneidnitz sziléziai és Hildesheim hanoverai város pénzei és csehországi fillérek. A kincs 1606 után kerülhetett a föld alá. A lelet egy része visszakerült Arad megyébe; a muzeum gyűjteménye számára kiválasztotta a szükséges darabokat, amikért a lelet tulajdonosait szabályszerűen kárpótolták.

***Esküvő.** Schepel Béla helybeli iparos ma esküdött örök hűséget özv. Radetzky Józsefné kedves leányának, Juliska kisasszonynak. Aldás és boldogság kísérje a tiszta szerelemből kötött frigyét!

***»Zion« egylet nyári táncvigalma.** A »Zion« debreczeni betegsegélyző egylet, saját pénztára javára, f. hó 20-án a nagyerdei vígadóban táncvizigalmat fog rendezni. — A rendezőség minden lehető elkövet, hogy a mulatságnak egy a célzott anyagi, mint erkölcsi sikere biztosítva legyen. A nagyerdei vígadó pompásan föl lesz díszítve, nem különben a hölgyek egy különleges táncrenddel ajándékozhatnák meg. A talp alá valót a Magyarfi fiúk jól szervezett zenekara szolgáltatja. A meghívók a jövő hét folyamán fognak szétküldetni. Tekintve a némes célt, mely tekintet nélkül a felekezetre osztja jótéteményeit, hiszük, hogy a közönség e táncestélyt nagy számmal fogja fölkeresni. Belépti jegyek ára: személyjegy 1 frt, családjegy 3 frt; kaphatók lesznek: Weisz Sándor, Márkus Miksa, Baum Miksa és Boros testvérek urak üzletében.

***Az uszály,** ez a rémséges divat, a lehető legnagyobb mérvben pusztít immár, mert kétségtelen kezd lenni, hogy ezentul nem szorítkozik csupán az eddig megengedett ünnepélyes alkalmakkor való szereplésre, hanem uralkodni fog szelvényben-hosszában, télen-nyáron, esőben és, ez a legborzasztóbb! a porban is. Képzhető valami borzasztóbb annál, mintha a délutáni kellemes séták alkalmával szép hölgyeink felhőköt kavarnak nyomaikba az utca porából? Mintha az a por nem volna elég kellemetlen, ha nem is szabadítják rá a rémséges uszályok egész seregét! Mentől általánosabban hangzik a jelszó, hogy: »Elő az uszályllyal!« Európa-szerte annál hangosabban tör ki a rémület e szörnyűség csapás ellen, amely bizony-bizony fölér egy középszerű sáska-járással. És agítálnak mindenütt az uszály ellen, de — fájdalom! — csak a férfiak, akik tudatában vannak súlyos helyzetüknek, a melyet a változó női szeszély dominál, majdnem kizárólag. Vajon? Hátha fölténnék magukban a férfiak, hogy uszályra nem adnak pénzt? Meg kellene próbálkoznunk ezzel a móddal; ki tudja: hátha beválnak?

***A napfogyatkozás,** melyről mult számunkban említést tettünk, nem július 6-án, (mint sajtóhibából közölve volt) hanem ma este lesz.

***A haragosok.** Egy kis vitánk volt a »Közpapok Lapja«-val. E vitát a »Közpapok Lapja«, mely finom modorról nevezetes, egy rettenetes grombasággal fejezte be, melyben kijelentette, hogy az olyan journalistáktól, mint mi vagyunk, utálatlalt fordul el örökre. Mi ennek daczára nem fordultunk el tőlük utálatlalt, mert a biblia arra tanít bennünket, hogy a tévelygőket nem szabad megutálni, hanem jó utra kell vezetni, — grombaságukat tehát egy szerkesztői

üzenetre méltattuk s ezen számot megküldtük nekik. Ők azonban fölbontatlanul visszaküldték, a czimszalagon e kék plajbászos fölirattal: »Látni sem akarjuk.« Ismét újabb, rettenetes megvetés ránk nézve, melynek súlyát lelki erőnk alig lesz képes elviselni. No, a ki annyira haragszik, hogy az ellenvéleményt még csak elolvasni sem akarja, annak egy szemernyi igazságsínes.

***Sétahangverseny.** A 39-ik gyalogezred zenekara holnap d. u. 6 órakor a »Margit-fürdő« udvarkertjében (kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben) s é t a h a n g v e r s e n y t rendez, a következő változatos műsorral: 1. Induló, Gaunétól. 2. Nyitány »Hunyady László« operából, Erkeltől. 3. »Békepálmák«, keringő Gleisnertől. 4. Hölgyek névsora, gavotte Czibulkától. 5. Ima és finale »Macbeth« operából, Verdítől. 6. Gyors polka Czapektől. 7. Egyveleg »Pünköszt Flórenczben« című operettből, Czibulkától. 8. Részlet a »Tanhauser« operából, Wagnertől. 9. Szerenád-keringő, Joanovicstől. 10. A 39-ik ezred indulója. A Margit-fürdő-ben ma este is lesz katonai hangverseny a katonatisztek és családjaik részére; e hangversenyre vendégek is szívesen láttnak, minden belépti díj nélkül.

***Verseny-kuglizás.** A pénzügyi tisztviselők kuglizó-egylete f. hó 7-én az az vasárnap délután verseny-kuglizást rendez, melyre egy az egylet tag urakat, mint a versenyben résztvenni kívánó t. közönséget tisztelettel meghívja a z e l n ö k s é g.

***Irodai,** vagy másnemű alkalmazást keres a nyári szünidőre egy főiskolai tanuló. Czime megtudható lapunk szerkesztőségében.

Irodalom és művészet.

Janka Sándor beregszászi tanár, a »Bereg« című lap volt szerkesztője, ki tanári és hírlapírói működése mellett nagy sikerrel foglalkozott a szépirodalommal is, két kötet szépirodalmi munkára hirdet előfizetést. Az első kötet elbeszéléseket, a második kötet pedig költeményeket fog tartalmazni. Előfizetési ára a két kötetnek 2 frt, mely összeg f. hó 25-ig küldendő szerzőhöz Beregszászba. — Ajánljuk a közönség pártfogásába.

Tóth József prédikációi, melyekről már megemlékeztünk, megrendelhetők szerzőnél Székelyhídon. Az előfizetési ár beküldése esetén szerző a füzetet bérmentve küldi meg a megrendelőknek. Ismételve ajánljuk a tehetséges ifju segédlelkész művét az egyházi körök figyelmébe.

Színházunk renoválása. Emlegettük, hogy a színügyi bizottság tárgyalta a színház renoválását. A városi tanács helyeselte a színügyi bizottság megjelöléseit s ezek szerint fog renováltatni. A renoválás keresztülvitelével B o c z k ó S á m u e l r. főkapitányt bizta meg a tanács.

TÖRVÉNYSZÉK.

Árverés Kókán János ellen. A nagy sikkasztó drámájában az utolsó jeleneteket játszzák már. A hivatalos lap közli, hogy a m. kir. kincstár 42.692 frt frt 83 kr. követelése fejében, június 11-én Kókán Jánosnak 2223 frt 10 kr-ra becsült ingóságait elárverezik.

Ezüstforintosokat hamisítottak Berettyó-Ujfaluban Kalóz Ferencz és Csillag Márton, egy gépműhely alkalmazottjai. A családásig hű hamisítványokat a vád szerint Varga Péter mesterinas hozta forgalomba. Kalóz és Csillag beismerték a terhükre rótt cselekményt, de azzal védekeztek, hogy ők tréfából hamisítottak és csak később jutott eszükbe, hogy a hamis pénzen jó volna dohányt meg egyéb apróságokat vásárolni a szatócsnál. El is küldték hát a szatócsához Varga Ferenczet, még pedig azzal a különös utasítással, hogy abban az esetben, ha a boltos a pénz hamis voltát észreveszi, kappja el a hamisítványt s fusson ki az üzletből Számításuk nem sikerült, mert a szatócs megtartotta a hamis ezüstforintost s a mesterinast följelenté. A törvényszék Kalóz és Csillagot hat-hat havi börtönrre ítélte, Varga Pétert pedig a védő által felhozott okokból fölmentette.

Uj telekkönyvi hatóság. Az igazságügyminiszter a szatmár-németi törvényszék kerületében fekvő szinyér-váraljai járásbírószágot saját területére, 1891. évi aug. hó 1-étől kezdve, telekkönyvi ügyekben bírói hatáskörrel ruházta föl.

Közgazdaság.

— **A vetések állása** a szomszédban. Hajdu-Böszörményből írják jun. 1. kelttel: A május 2-ik felében beállott, rendkívüli kedvező időjárás áldásosnak mondható a gazdaközönségre. Csendes, meleg esők új életet öntöttek a növényzetre, a mérsékelt meleg időjárás meg még inkább fokozta a növelő májusi esők hatását. Őszi vetéseink, e rendkívüli kedvező időjárás következtében, közepesen felüli terméssel kecsegtetnek; a rozsok ellen általában véve kifogás alig emelhető. — Az őszi buza is kezdi kalászát hányni. Tavaszai vetéseink rendkívül bujnak. A tengeri első kalpálása legnagyobb részben befejeztetett, sőt helyenkint már kezdik is töltögetni. A repát másodsor kapálják. Kaszállóink ellen nem lehet kifogás. Legelőink oly kitünőek, hogy a rossz teleltetés miatt elcsigázott marhák is egy hónapi legeltetés után jó kondícióra tettek szert. — Balmazújvárosról írják június hó 1-jéről a következőket: A mult héten ismét jó meleg eső frissítette fel a növényzetet, a gabonaneműek sokat javultak, de legtöbbet a kapások, a melyek most szép üde zöld színben vannak s a legegészségesebbek. A tavaszai vetések is kielégítőek, helyenkint igen jók, bokrosodnak. — A szőlő szépen hajt, jó reményekre jogosít, gyümölcs is sok mutatkozik.

— **Az érmelléki szőlőket,** melyek jobbára elpusztultak, Miklós Gyula borászati kormánybiztos, megvizsgálta. Az új telepítést helyeselte és a Zichy Ferencz gróf diószegi szőlőművelése felett elismerését fejezte ki. — A szőlőoltást is helyesnek találta s szakszerű előadást tartott a szőlőtermelésről. A vidék, mint onnan írják, sokat veszített a szőlő elpusztulása által. Ugyisint Nagyvárad is, a hol szintén elpusztultak a szőlők, úgy, hogy az adót is le kellett a miatt irni.

— **A zónatarifa eredményei.** A folyó évben, a mennyire az eredmény eddig elé áttekinthető, a m. kir. államvasutak bevételei a személy és ártuforgalomból ismét tetemesen legkedvezőbbben alakultak, tanuskodva arról, hogy a forgalom az új díjszabások következtében még egyre emelkedőben van. Így a személyforgalomnál február hóban a végleges eredmény 60.983 frttal kedvezőbb, mint az ideiglenesen kimutatott. S e végleges eredmény ismét 93.864 frttal kedvezőbb, mint az 1890. február havi. Február hóban a teheráru forgalomból 70.607 frttal több folyt be, mint tavaly a megfelelő hónapban. E mellett megjegyzendő, hogy az ártuforgalomra nézve az év első két első hónapja rendszerint legkedvezőtlenebb szokott lenni.

Szerkesztői üzenet.

»A vaskalaposok.« Minden rossz deákot arról lehet fölismerni, hogy a tanárait szidja. Őn is — persze a névtelenség köpenye alatt — tanárait szeretné a nyilvánosság előtt meghurcolni. Ebből látjuk, hogy ön rettenetes korhely fráter, neglignens paniperda lehet, ki a könyveknél jobban szereti a biliárdot. Természetes tehát, hogy fölszólalását nem közöljük.

»Ég és föld.« A mily távol van az ég a földtől, oly távol van e vers is a közölhetőségtől, hanem annál közelebb van — a papirkosárhoz.

»Az államosítás.« Ön arra hivatkozik, hogy a közigazgatás államosításának kérdésében, melyet mi folyvást hevesen támadunk, adjunk helyet az ellenvéleménynek is. Hát mi szívesen helyet adnánk az ön által beküldött ellenvéleménynek, ha az szabatosan lenne megfogalmazva. De már azt a bolondot, hogy az ellenvéleményt — magunk ellen — mi magunk dolgozzuk át, még sem tesszük!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

Kerestetik

egy tisztességes, erőteljes, írni, olvasni tudó egyén

raktárkezelőnek.

Bővebb felvilágosítást ad

Áron Manó és Társa

Széchenyi-utca 1811.

139.

AZ „ISTVAN“ GŐZMALOM TÁRSULAT ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül

és az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

	100 kiló
A. Asztali dara nagy és aprószemű	18.60
B. Szinte » közepszerű	17.60
O. Királyliszt	17.40
1. Lángliszt	17.—
2. Montliszt	16.60
3. Zsemlyelisztt 1-ső rendű	16.20
4. » 2-od »	15.80
5. Fehér kenyérlisztt 1-ső rendű	15.—
6. Szinte » 2-od »	14.60
7. Közép kenyérlisztt 1-ső rendű	14.—
8. Szinte kenyérlisztt 2-od rendű	13.40
8½ Barna » 1-ső »	12.40
9. Szinte kenyérlisztt 2-od » á 70 kg.	10.—
9. Láblisztt » 70 »	10.—
10. Vere liszt » 50 »	5.40
11. Finom korpa zsákkal » 50 »	4.60
12. Durva korpa zsákkal » 50 »	4.60

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennemlített egyezmény folytán szintén beszünttetett.

Debreczen, 1189. május 9.

Eladó kerti bor.

50 hektoliter kerti bor, homok talajról, — **eladó.** Értekezhetni erről Czegléd-utca 44. sz. alatt.

280 3-2

Köszénkátrányt

legjobb minőségben

zsindey- és deszkatetők behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb, továbbá czulapok, melyek a földbe ástaknak, kerítések s gazdasági eszközök befestésére hordókban á 50 egész 200 kiló súlytartalommal; továbbá saját gyártmányu

10-9 **coaksot** 74

(pirszén) kovácsok és lakatosok részére ajánlja jutányos ár mellett

a légszuszgár igazgatósága Debreczenben.

Eladó nyaraló.

A Széchenyi-utca végén levő Széchenyi-kertben

egy nyaraló

igen díszes parkkal és konyhakerttel eladó. — Értekezhetni Szilágyi Imre megbízott ügyvéddel Csapó-utca 321. sz. a. 284 1-1

Minden hölgynek, ki szép, és az akar maradni!
Minden hölgynek, ki nem szép, de az akar lenni!

Miután a mindenfelől mint ártalmatlan és igen hatásosnak ismert és kedvelt

dr. Spitzer-féle szépségkészítmények

a „Salvator“ gyógyszerárban Nasichban, Eszék mellett, annak special-laboratoriumában a szépség apolására — készíttetnek, de sokféle azokat utánozni vagy megtámadni kivanják: bátorodik a „Salvator“-gyógyszerár Nasichban. Eszék mellett, a t. hölgyvilágot figyelmeztetni, hogy

dr. Spitzer arczkenőcse — — — — — á 35 kr.

dr. Spitzer mosdóvize — — — — — á 40 kr.

dr. Spitzer valódi Salvator-szappanja á 50 kr.

dr. Spitzer lyoni rizsliszttje — á 50 és 80 kr.

ólom és higany nélkül, ujonnan föltalált eljárás szerint készítve — csak akkor szüntetnek meg minden szeplőt, pörsenést, bőratkát, bőrfoltot, ha a teljes czéget: Salvator-gyógyszerár Nasichban, Eszék mellett — világosan mutatják. — Felvilágosítások a haj, bőr, kezek stb. minden szépséghibájáról, és érdekes röpirat: „Toilette-titkok“, ingyen és bérmentve. Ismét-eladónak különösen nagyengedmény. 1 frton alól semmi sem küldhető. 3 frton felül bérmentve. Csomagolás ingyen. Küldeményünk tar-107 talma kívülről föl nem ismerhető. 21-10

Az egyesült magyarhoni üvegyár részvénytársaság

(előbb Kuhinka István K. és Fia ujtalvölgyi üvegyár részvénytársaság)

debreczeni raktárát (Piacz, 1903. Weisz Sándor ur házában)

feloszlattván, a raktár helyiségében található

összes üveg- és porcellán-árak

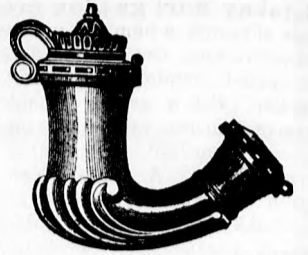
míg a készlet tart

=== T E T E M E S E N ===

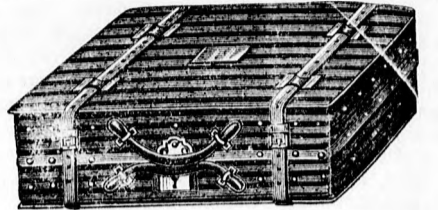
leszállított áron,

készízetés mellett elárusíttatnak.

254 5-5

Adler-féle tajtékpipák gyári raktára

98 100-11

Mindentéle utazási- és toilette-czik-kek legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparáruk raktárában

Debreczen, városház épületében.

Foglalkozás.

Bármely állásu megbízható személyek, kik sorsjegytársaságok létrehozásához tagok szerzésével foglalkozni akarnak, szép jövedelmet nyerhetnek. Ajánlatok intézendők a Budapesti Bank egyesület részvénytársaságához Budapesten.

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÈGNÈL

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Nagyválasztékban kaphatók:

napernyők,

női, férfi- és gyermek-

harisnyák

olcsó, szabott árakban.

207

27

Kiadó tanyabirtok.

A Kis-Elepen, közel B.-Ujvárosához, 19 $\frac{1}{2}$ nyilas (110 cat. hold) első osztályu tanyaföld, gazdasági épületekkel és lakházzal ellátva, folyó év október hó 1-ső napjától 6 évre hasznosbérbe kiadó.

Értekezhetni

Kerekes Gézával
czegléd-utca 44. sz.

258.

4—4.

Kardos László

Czegléd-utca.

Ajánlja:

kitünő szines
függönyeit,
ágy terítőit,

olcsó és igen jó
BUTORSZÖVETÉIT

221.

13.—

Uj üzlet!

A n. é. tisztelt közönség b. tudomására hozom, hogy a rózsater 12. sz. a. Stahl G. ur házában, a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

fűszer, festék, liszt és ásványvíz

kereskedésemet megnyitottam, amelyet változatlan elvem mellett a legszolidabb alapon folytatok; ezuttal nyílik alkalmam igen tisztelt vevőimnek eddig irántam tanúsított bizalmukat megköszönni és kérem újabb vállalatomat szives pártfogásukkal továbbra is támogatni.

133 Tisztelettel 20—13

KOHN HENRIK

Főüzlet: rózsater 12. sz. Fióküzlet: főutca 1712. sz.

3399. K.

ai.

Pályázati hirdetmény.

H.-Hadház községben üresedésben levő állásokra, mult hó 30-ról ad 3216 sz. a. kibocsátott pályázatban, a másod orvosi állás javadalmá hiányosan levén kiténtetve az ujonnan szövegezve kiadatik.

Ezen másod orvosi állás javadalmá 400 frt évenként; 4 szobából, külön udvarból álló természetbeni lakás; 16 □ méter kemény tüzi-fa. Betegek egyszeri látogatása, vizsgálatáért, azoknak lakásán, nappal 50 kr., éjjel 1 frt; az orvos lakásán vizsgálat, és rendelésért nappal 25 kr., éjjel 50 kr. A község határán belül, a a községtől 1 kilométeren túl, egyszeri látogatás, vizsgálat és rendelésért, nyári hónapokban nappal 1 frt, éjjel 1 frt 50 kr., téli hónapokban, nappal 1 frt 50 kr., éjjel 2 frt orvosdíj szedhető. A vagyontalan betegeket díjtalanul tartozik gyógykezelti. A védhímlőoltás és halottkémlés a megállapított díjak mellett a másod orvos kötelessége. Műtétekért a törvényben megállapított díjat; magánügyben kiadott bizonyítványért 50 kr., láttelel, vagy általában orvosi véleményért 2 frtot számíthat.

Felhivatnak a pályázni kívánók, miszerint kellően okmányolt folyamodványaikat f. 13-ig alólírott főszolgabíróhoz beadják; mivel a kéllően felnemszerelt, vagy későbbben beadott folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak.

Debreczen 1891. Jun. 3.

Ferenczy Elek

főszolgabíró.

286

1—1

SOHA TÖBBÉ ELŐ NEM FORDUL

e ritka

ALKALMI-ELADÁS!

— Majdnem ingyen. —

Csak! 2 frt 60 kr. Csak!

egy kitünő zsebóra
igen elegáns lánczczal!

Miután az összes külföldi fiók-üzletem feloszlik, kénytelen vagyok a készletben levő óriási raktáramat elárúsítani, úgy, hogy máától kezdve

egy igen finom, jól járó órát

urak hölgyek vagy fiuk számára **2 frt 60 kr** potom áron adok el, ingyen mellékelve hozzá egy igen divatos lánczot. — A megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek utánvét mellett.

ELSŐ és LEGNAGYOBB ÓRARAKTÁR

(CARL POLLÁK)

Bécs, Novoragasse 43. sz.

Felséges ünnepi ajándék!

263.

10—3.

Uszoda megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a kedvező idő beálltával

FEDETT USZODÁMAT

folyó év május 1-én megnyitottam.

Az uszoda medenczéje 22 R. fokra van felmelegítve és az egész helyiség fűtve van, úgy, hogy állandóan 20 fok a levegő. — Az úszás tanítást a budapesti úszómester **Végh Lajos** fogja eszközölni.

Beiratkozhatni a fürdőpénztárnál bármikor.

Az uszoda nyitva van mindennap

reggel 5-től 9-ig férfiakkak

„ 9-től 1 óráig nőknek és egész délután férfiakkak.

FÜRDÉSI DIJ:

Felnőtteknek — egyszeri használat — 30 kr.

Tanulók, gyermekek és katonák részére 20 kr.

Beiratkozás úszás tanulása 1 frt.

Minden úszó leczeke 10 kr.

Felszabaduláskor 1 frt. 287—B 6.

Idény bérlet személyenként 6 frt.

A nagyérdemű közönség minél tömegesebb látogatását kéri

tisztelettel

a tulajdonos.

LAEHNE-INTÉZET

SOPRONBAN.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reáliskolai és VII. osztálybeli növendékek előkészítése.

Uj növendékek a két szünidői hónapon is fölvétetnek.

Értesítővel, prospektussal szivesen szolgál

282

14—1

az intézet igazgatósága.

Pályázati hirdetés.

A »debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank«-nál a **pénztárnoki állomásra**, melylyel 1400 frt évi fizetés jár, **1891. szeptember 1-re** pályázat nyittatik. Jelentkezések a bank igazgatóságához Debreczenben 1891. június 25-ig bezárólag beadandók, még pedig szabályszerű bizonyítványokkal a pályázónak eddigi alkalmaztatásáról, a kettős könyvvitelben, számvitelben és számtanban való jártasságáról.

A megválasztandó pénztárnok hivatalba lépte előtt **2500 frt** szolgálati cautiót tartozik letenni.

Kelt Debreczen, 1891. június 2-án.

281 3-2

Az igazgatóság.

Kiadó föld.

A sámsoni országút mellett levő új-
osztású földön 80 cat. hold föld, gazdasági épületekkel ellátva 1891. szeptember hótól kezdve több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni erről a tulajdonos **Erdélyi Ferenczcel**, miklés-utca 1925. sz. a.

257 6-6.

„MARGIT“ FÜRDŐ-INTÉZET

a kor minden kényelmével és kellékeivel ellátott

hidegviz-gyógyintézete

Május hó 1-én megnyitott.

Beiratkozhatni a nap bármely órájában, a fürdőintézet irodájában.

A gyógyintézetet a legjutányosabb árak mellett bocsájtom a nagyérdemű közönség használatára.

Beiratási díj egyszerismindenkorra . . . 3 frt.
Egy heti használat naponta kétszer . . . 5 frt.
Egy heti „ „ egyszer . . . 3 frt.
A kiszolgáló gyógykezelőnek hetenként . . . 1 frt.

A gyógyintézet nyitva van:

Mindennap reggel 5 órától 9 óráig férfiaknak.
„ „ 9 „ 12 „ nőknek.
„ „ délután 4 „ 7 „ férfiaknak.

A gyógyintézet folytonos orvosi felügyelet alatt áll és a gyógyszeremélyzet a leghíresebb gyógyintézetekből lettek szerződötve.

A gyógyintézet, mint eddig M. U. Dr. Tihanyi Sámuel orvos ur személyes felügyelete alatt áll, ki az egyes gyógyműveleteket meghatározza. Más orvosok gyógyrendelvényei tekintetbe vétetnek és a szerint eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség minél tömegesebb látogatását kéri

tisztelettel

A TULAJDONOS.

287. A-5.

Legújabban szabadalmazott

m o s ó g é p e k,

kerti lóczák,

KERTI BUTOROK,

jégszekrények,

TIZEDES MÉRLEGEK,

mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyű szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

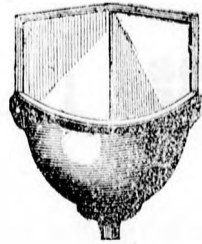
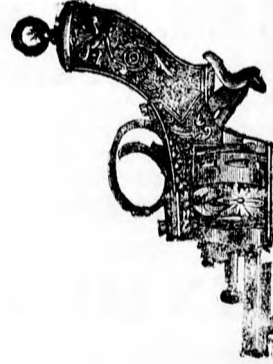
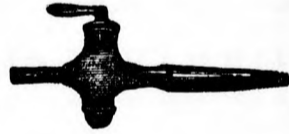
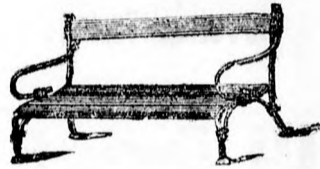
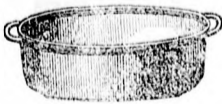
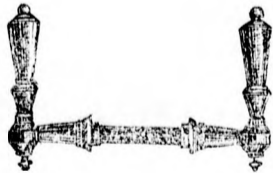
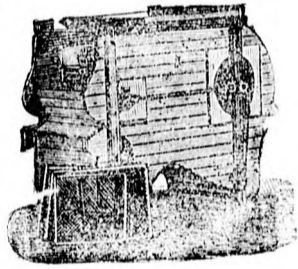
TÓTH GYULA

273 100-48

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czegléd-utca sarkán.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda részvénytársaságnál 1891.